

Nieuws

april 2010

Nieuws, de Nieuwsbrief van het Steunpunt Liturgie van Deputaten Eredienst en Deputaten Kerkmuziek, wordt enkele malen

per jaar verstuurd naar ieder die contact heeft gehad met het *steunpunt liturgie*, geplaatst op de website van de kerken,

www.gkv.nl en aangekondigd via de gkv-nieuwsbrief.

Inhoud:

- BIJBELLEESROOSTER VAN HEMELVAART TOT PINKSTEREN
  - *DOCUMENTATIEMAP HEMELVAART EN PINKSTEREN*
- LIEDEREN BIJ DE OPENBARE GELOOFSBELIJDENIS
  - *LIEDEREN BIJ DE BEVESTIGING VAN AMBTSDRAGERS*
- CURSUS KINDERKOORDIRECTIE

→ BIJBELLEESROOSTER VAN HEMELVAART TOT PINKSTEREN

Met Hemelvaart en Pinksteren wordt het jaar van grote kerkelijke feesten afgesloten. Om deze periode bewust mee te maken is er een speciaal bijbelleesrooster gemaakt:

In het spoor van de Heer Jezus Christus

met Jakobus van Hemelvaart tot Pinksteren

In elf dagen wordt de hele Jakobusbrief gelezen en overdacht. Waarom Jakobus?

In de eerste plaats omdat deze brief mooi aansluit bij de Hebreeënbrief, die in het leesrooster van de Veertigdagentijd in zijn geheel aan de orde kwam. In de tweede plaats omdat het in het bijbelboek Jakobus gaat over het praktische, christelijke leven. Na Hemelvaart en Pinksteren kwam de kerk op eigen benen te staan. Je kunt ook zeggen dat dit dóór Hemelvaart en Pinksteren gebeurde: Jezus voer ten hemel en verliet in zijn waarneembare menselijke gestalte de aarde, Hij zond de Geest als Trooster, inspirator in de

ware zin van het woord. Zo werden zijn volgelingen zelfstandig en zo konden ze ook daadwerkelijk zelfstandig zijn. Vanuit die situatie en met oog op die praktijk ontstond de brief van Jakobus. Het is een schrijven dat gericht is op het alledaagse leven als volgeling van Jezus Christus. En al werd de brief geschreven vanuit de toenmalige actuele situatie, wat er in staat, is voor christenen anno heden nog altijd actueel.

Het leesrooster is zo opgesteld dat niet alleen de inhoud, maar ook de structuur van de brief helder wordt.

Het leesrooster kan worden aangevraagd via liturgie@gkv.nl en wordt toegestuurd vanaf 5 mei a.s.

→ DOCUMENTATIEMAP HEMELVAART EN PINKSTEREN

De documentatiemap Hemelvaart en Pinksteren is herzien. In vergelijking met de vorige versie van de map zijn er enkele onderdelen verdwenen en er zijn onderdelen bijgekomen. De map is als volgt opgebouwd:

- Achtergrond
- Leesroosters
- Ideeën, suggesties, liederen, gebeden, gedichten, kleurplaten, bloemschikkingen

De map kost € 6,50 (excl. porto). Aanvragen: liturgie@gkv.nl

→ LIEDEREN BIJ OPENBARE GELOOFSBELIJDENIS

In deze tijd van het jaar vallen doorgaans de feestelijke diensten waarin openbare geloofsbelijdenis gedaan. Enkele suggesties voor liederen in deze diensten:

- **'Uw woord omvat mijn leven'** (GK 22): een bijbellied bij Psalm 119:89-112. Het is een lied van toewijding, Gods woorden nasprekend: *'Uw woord omvat mijn leven / en tilt mij aan het licht'* (str. 1). En: *'God, laat mij nooit verliezen, / de vreugde om uw woord, / de moed mijn weg te kiezen / waar ik uw voetstap hoor'*. (str. 4). De melodie is van Willem Vogel. Van te voren even aanleren (bijv. op de laatste catechisatiebijeenkomsten?)
- **'God, die was en is en komt'** (GK 121 / NG 62). Een lied over het Woord dat door de wereld gaat: *'Wie uit God geboren is, / wie Hij riep uit duisternis, / doet zoals de Heer gebiedt; / hoor, het Woord is hem een lied. / Wees met ons, Heer'* (str. 7)
- **'Van God nooit losgekomen'** (GK 169). Vaak is openbare geloofsbelijdenis doen een keuze vol overtuiging. Soms is het ook een keuze die bevochten moet worden. Als dat het geval is – en voor al die mensen die ná hun geloofsbelijdenis-uit-

overtuiging soms op twijfel stuiten – dan is dit een mooi lied:
'...ik kan / met heel mijn zoekend leven / aan U mij overgeven / en aan uw reddingsplan' (str. 2).

- **'Zo vriendelijk en veilig als het licht'** (GK 174): een lied waarin de zangers zich naar God toewenden, in vertrouwen, belijdend dat hij zonder God nergens is. *'Want waar ben ik, als Gij niet wijd en zijd / waakt over mij en over al mijn gangen. / Wie zou ik worden, waart Gij niet bereid, / om, als ik val, mij telkens op te vangen. / Ik leef niet echt, als Gij niet met mij zijt, / Ik moet in lief en leed naar U verlangen'*.

→ LIEDEREN BIJ DE BEVESTIGING VAN AMBTSDRAGERS

Worden er binnenkort nieuwe ambtsdragers bevestigd? In het Geref. Kerkboek is een lied te vinden dat speciaal bij dit moment gezongen kan worden, **'Kom uit de hemel tot ons neer'** (nr. 122). *'Dat zij uw volk, de honger moe, / op handen dragen, naar U toe, / om na verzoeking en woestijn / met overvloed gevoed te zijn.'*

Zie verder ook lied 341 uit het Liedboek, vooral couplet 3: *'God, die uw woord gegeven, / Uw Zoon gezongen hebt / en naar zijn beeld het leven / van wie U kent herschept, - / wees door uw Geest met allen / die hebben ja gezegd, / dat zij die staan niet vallen. / Maak Gij ons trouw en echt.'*

→ CURSUS KINDERKOORDIRECTIE

Zingen met de kinderen in de kerk is een vorm van gemeenteopbouw en geloofsoopvoeding in de praktijk. Op een studiedag voor leiders van kinderkoren en –cantorijen werd onlangs een lijstje met tien redenen voor het belang van zingen met kinderen genoemd en één daarvan was, speciaal met oog op zingen in de kerkdienst: het inleiden en vertrouwd maken met rituelen, met het heilige.

Ondertussen is zingen met kinderen een kunst die verder gaat dan 'samen liedjes zingen'. Daarom gaat er in het najaar een cursus **Het leiden van een kinderkoor of kindercantorij van start**. Het gaat om een oecumenische praktijkcursus die bestaat uit zeven dagdelen (zaterdagochtend), georganiseerd door Kerkzang.nl/centrum voor de kerkzang in samenwerking met de KCZB (Kon. Chr. Zangersbond) en de NSGV (Ned. St. Gregoriusvereniging). In de cursus komen zaken aan bod als *dirigeertechniek, stemvorming, repertoirekennis, methodiek en liturgie*. Docent is Catrien Posthumus Meyjes; plaats van handeling: Amersfoort.

Informatie: bureau@kerkzang.nl (binnenkort is er ook meer informatie te vinden op www.kerkzang.nl).

U ONTVANGT **Nieuws** OMDAT U CONTACT HEEFT GEHAD MET HET **steunpunt liturgie**. U KUNT DE NIEUWSBRIEF VRIJ DOORSTUREN AAN ANDERE BELANGSTELLENDEN. HET KAN ZIJN DAT U DE NIEUWSBRIEF TWEEemaal TOEGESTUURD KRIJGT; WILT U DAT VOORTAAN VOORKOMEN GEEF HET DAN EVEN DOOR OP [LITURGIE@GKV.NL](mailto:liturgie@gkv.nl) MET VERMELDING VAN DE CODE ACHTER 'NIEUWS STEUNPUNT LITURGIE' BIJ 'ONDERWERP'. WILT U BLIJVEND VERZEKERD ZIJN VAN DE TOEZENDING VAN **Nieuws** GEEF ONS DAN OOK UW ADRESWIJZIGINGEN DOOR.

Vijftigdagentijd

Vijftigdagentijd

Hemelvaartsdag valt op de 40ste en Pinksteren op de 50ste dag na Pasen. In de eerste tijd van de kerk werden Pasen, Hemelvaart en Pinksteren niet afzonderlijk gevierd, maar beschouwd als één feest van vijftig dagen. Athanasius van Alexandrië ((295–373) heeft het bijvoorbeeld over het 'zonder onderbreking' vieren van Pasen.

Het woord 'pinksteren' is afgeleid van het woord 'pentecoste' (*vijftig dagen* of *vijftigdagentijd*). Het getal 50 zag men als symbolisch getal. $7 \times 7 + 1$. 7 is het getal van de volheid, 7×7 is de ultieme volheid, 50 is het getal van het jubeljaar.

'De dag van pinksteren omsluit een mysterie. Terwijl zevenmaal zeven negenenveertig is, wordt het aantal van vijftig dagen bereikt, doordat men weer het begin herhaalt en de eerste dag – die ook de achtste is – eraan toevoegt. Deze vijftig dagen vieren wij na 's Heren verrijzenis, nu niet meer (zoals de veertig dagen vóór Pasen) ten teken van moeizame inspanning, maar integendeel van rust en vreugde. Vandaar dat in die periode het vasten achterwege wordt gelaten, en wij staande bidden, hetgeen wijst op de verrijzenis. Ook wordt in die dagen het alleluia gezongen om aan te geven dat in de eeuwigheid onze enige taak bestaan zal in het loven van Gods majesteit.' (Augustinus, De Oratione).

Vanaf de 4de eeuw groeit de gezamenlijke viering van Pasen, Hemelvaart en Pinksteren uit tot drie aparte vieringen: de Opstanding op de Paasdag, de Hemelvaart op de veertigste dag en de uitstorting van de Geest op de vijftigste.

Steunpunt Liturgie

Deputaten Kerkmuziek en Deputaten Eredienst

Anje de Heer-de Jong

Meerdonk 16

3823 AM Amersfoort

t. 033-4569892 (dinsdagavond 19.00-20.00 uur; uitgezonderd schoolvakanties Midden-Nederland)

e. liturgie@wanadoo.nl

i. www.gkv.nl (via 'steunpunten' naar 'liturgie')